

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2026 (skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Liberatura. Przedmiot do wyboru 1
Kod przedmiotu*	IVC1
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	2 rok, sem. III
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (autorka programu), literaturoznawcy

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt. ECTS
3		20							3

**1.2. Sposób realizacji zajęć
x w formie tradycyjnej**

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z historii literatury oraz z historii książki na poziomie szkoły ponadpodstawowej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C ₁	Zaznajomienie studentów ze zjawiskiem liberatury (tj. literatury wyzwolonej z wszelkich konwencji wydawniczych).
C ₂	Uświadomienie studentom znaczenia książki jako obiektu materialnego w przekazie artystycznym.
C ₃	Zdobycie przez studentów umiejętności odbioru i opisu rodzaju literatury totalnej jaką stanowi liberatura.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • posiada pogłębioną wiedzę na temat zjawiska liberatury i jego miejsca w rozwoju literatury, • ma uporządkowaną wiedzę na temat zasadniczych różnic między literaturą artystyczną a liberaturą, • orientuje się we współczesnych, awangardowych zjawiskach literackich. 	K_Wo3; K_Wo6; K_Wo7; K_Wo8; K_Wo9
EK_02	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi analizować i interpretować tzw. literaturę totalną, z wykorzystaniem różnorodnych metod i narzędzi badawczych, • wykazuje się umiejętnością samodzielnego przygotowania pracy pisemnej na temat wybranego zjawiska z obszaru liberatury, • ma świadomość wpływu współczesnych mediów na rozwój i odbiór literatury. 	K_Uo9
EK_03	Student/ka: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi krytycznie ocenić poziom swojej wiedzy na temat liberatury i dąży do jej poszerzania. 	K_Uo9

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładów

Treści merytoryczne
-

B. Problematyka zajęć warsztatowych

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne (zapoznanie Studentów z programem zajęć, warunkami zaliczenia przedmiotu). Wprowadzenie w problematykę ćwiczeń – kontekst tradycji i nowoczesności w rozwoju literatury.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. Liberatura – w kręgu definicji zjawiska.
3. Liberatura na mapie ewolucji literackiej (od poezji wizualnej doby starożytności do współczesnej poezji konkretnej).
4. Jak liberatura redefiniuje książkę artystyczną?
5. Rola typografii w rozwoju liberatury.
6. W kręgu e-liberatury (hipertekst i komputerowy interfejs).
7. <i>Oka-leczenie</i> Zenona Fajfera i Katarzyny Bazarnik jako realizacja dzieła totalnego.
8. Wymagania lektury stawiane przez liberaturę czyli o nowym typie odbiorcy literatury totalnej.
9. Perspektywy rozwoju liberatury.
10. Zajęcia zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, przygotowanie projektów badawczych, elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	ocena wypowiedzi ustnej w trakcie zajęć, ocena prezentacji, projektu badawczego	ćw.
EK_02	ocena wypowiedzi w trakcie zajęć, ocena prezentacji, projektu badawczego, dyskusja	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie przez Studenta/Studentkę wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego przedmiotu.</p> <p>Ocena końcowa z przedmiotu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenę przygotowanych projektów i prezentacji, • ocenę wypowiedzi ustnych i pisemnych, • stopień opanowanej wiedzy i aktywność podczas zajęć (oceny formujące). <p>Obligatoryjna jest także obecność na zajęciach.</p>

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20

Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, zaliczenia, egzaminu, napisanie referatu itp.)	50
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Co dalej literaturo? Jak zmienia się współczesne pojęcie i sytuacja literatury, red. A. Brodzka-Wald, H. Gosk, A. Werner, Warszawa 2008.

Fajfer Z., *Liberatura czyli literatura totalna. Teksty zebrane z lat 1999-2009*, red. K. Bazarnik, wstęp W. Kalaga, Kraków 2010 (tu następujące rozdziały:

- K. Bazarnik, *Czas na liberaturę*, s. 7-8,
- W. Kalaga, *Liberatura: słowo – ikona – przestrzeń*, s. 9-19,
- Z. Fajfer, *Liberatura: hiperksięga w epoce hipertekstu*, s. 50-59,
- Z. Fajfer, *Nie(o)pisanie literatury*, s. 60-65,
- Z. Fajfer, *Po czym odróżnić liberaturę od literatury (wybrane szczegóły anatomiczne)*, s. 81-84,
- Z. Fajfer, K. Bazarnik, *Krótką historia literatury*, s.85-92,
- Z. Fajfer, *W stronę literatury*, s. 93-108,
- Z. Fajfer, K. Bazarnik, *Dwa „Rzuty kośćmi” czyli szczegółna i ogólna teoria literatury*, s.123-126,
- Z. Fajfer, *Liberatura – pięć sylab w poszukiwaniu definicji*, s. 133,
- Z. Fajfer, *Jak liberatura redefiniuje książkę artystyczną (fragment)*, s. 134-140,
- Z. Fajfer, *Liberatura w E-świecie*, s. 141-147,
- Z. Fajfer, *Liberatura – 496 słów podsumowania*, s. 148-149,
- K. Bazarnik, *Liberatura czyli o powstawaniu gatunków (literackich)*, s. 151-163,
- A. Przybyszewska, *Dziesięć lat literatury (Historia w dużym skrócie)*, s. 164-173.

Hiperteksty literackie. Literatura i Nowe Media, red. P. Marecki, M. Pisarski, Kraków 2011.

Hopfinger M., *Literatura i media. Po 1989 roku*, Warszawa 2010.

Nasiłowska A., *Hipertekstualna estetyka i literatura w dobie Internetu*, „Teksty Drugie” 2006, nr 4, s. 205-218.

Przybyszewska A., *Liberacka analiza tekstu (o czytaniu „Oka-leczenia” Zenona Fajfera i Katarzyny Bazarnik)*, [w:] *Polska literatura najnowsza – poza kanonem*, red. P. Kierzek, Łódź 2008, s. 190-218.

Sowiński M., *Liberatura, tekst w czasoprzestrzeni*, „Magazyn O.pl”. Dostępny w Internecie: <https://ownetic.com/magazyn/2014/michal-sowinski-liberatura-czyli-tekst-w-czasoprzestrzeni>

Literatura uzupełniająca:

Bazarnik K., *Liberature: A New Literary Genre?*, [in:] *Insistent Images*, red. E. Tabakowska, Ch. Ljungberg, O. Fischer, Amsterdam – Philadelphia 2007, s. 192-208.

Bodzioch-Bryła B., Pietruszewska-Kobiela G., Regiewicz A., *Literatura – nowe media. Homo irretitus w kulturze literackiej XX i XXI wieku*, wyd. 2, Toruń 2015.

Fajfer Z., *Liberatura. Aneks do słownika terminów literackich*, „Dekada Literacka” 1999, nr 5-6, s. 8-9. Dostępny w Internecie:

<http://nowadekada.pl/wp-content/uploads/2015/12/Dekada-Literacka-1999-nr-5-6-153-154-30.06.99.pdf>

Janusiewicz M., *Literatura doby Internetu. Interaktywność i multimedialność tekstu*, Kraków 2013.

Maryl M., *Technologie literatury: wpływ nośnika na formę i funkcję przekazów literackich*, „Pamiętnik Literacki” 2010 nr 101(2), s. 157-178.

Nowakowski R., „*Traktat Kartkograficzny*”, czyli rzeczy o liberaturze, Dąbrowa Dolna 2002. *Od Joyce’a do liberatury. Szkice o architekturze słowa*, red. K. Bazarnik, Kraków 2002.

Przybyszewska A., *Liberatura*, „Zagadnienia Rodzajów Literackich” 2007, z. 1-2, s. 255-258.

Rypson P., *Obraz słowa. Historia poezji wizualnej*, Warszawa 1989.

Winiecka E., *Literatura bez granic? Media digitalne i ich wpływ na status sztuki słowa*, „Przestrzenie Teorii” 2019, nr 31, s. 14-37.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej